

Sygn. akt XII Ga 381/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2013r

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SO Janusz Beim

Sędzia: SO Agata Pierożyńska

Sędzia: SR del. Marta Kowalska

Protokolant: st. protokolant sądowy Rafał Bielski

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013r w Krakowie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przy uczestnictwie Syndyka masy upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w K.

o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 1 lutego 2013r sygn. akt IV GNs 7/12/S

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że nadaje mu brzmienie:

„1. zezwolić wnioskodawcy (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 24.000,00 zł (dwadzieścia cztery tysiące złotych) tytułem zaległych czynszów za miesiące od kwietnia do września 2012r na podstawie umowy najmu zawartej pomiędzy wnioskodawcą a (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w K. w dniu 28 grudnia 2011r;

2. zezwolić wnioskodawcy (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na składanie czynszów wymagalnych w przyszłości począwszy od czynszu najmu za miesiąc październik 2012r na podstawie umowy najmu zawartej pomiędzy wnioskodawcą a (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w K. w dniu 28 grudnia 2011r;

3. zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 237,00 zł (dwieście trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.”;

II. zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 160,00 zł (sto sześćdziesiąt złotych).

Uzasadnienie postanowienia z dnia 20 listopada 2013 r.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. złożyła wniosek o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego kwoty 24.000 zł tj. kwoty stanowiącej sumę zaległych czynszów za miesiące od kwietnia do września 2012 r. z tytułu zawartej pomiędzy wnioskodawcą a (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w K. umowy najmu z dnia 28 grudnia 2011 r. oraz o zezwolenie na składanie do depozytu sądowego wymagalnych w przyszłości czynszów z tego tytułu przy zasądzeniu od uczestnika kosztów postępowania oraz kosztów złożenia do depozytu kwot objętych wnioskiem. Wnioskodawca wskazał, że syndyk kwestionuje skuteczność zawartej umowy, nie wskazano rachunku, na który wynagrodzenie mogłoby być uiszczzone, jak również syndyk odmawia wydania pokwitowania wobec niewystawiania faktur z tytułu kolejnych czynszów.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik wniósł o oddalenie wniosku w całości za przyznaniem kosztów procesu. Syndyk wskazał, że odmawia wystawiania faktur wobec uznawania umowy za bezskuteczną w stosunku do masy upadłości. Masie upadłości przysługuje odszkodowanie od wnioskodawcy z tytułu bezumownego korzystania z przedmiotów stanowiących własność upadłego. Numer rachunku bankowego jest wnioskodawcy znany, albowiem na ten sam numer dokonywane były inne wpłaty. Nadto wpłacone ewentualnie na znany rachunek bankowy przez wnioskodawcę kwoty zostaną zaliczone na poczet czynszu najmu lub na poczet odszkodowania w zależności od wyniku toczącego się postępowania sądowego o uznanie umowy za bezskuteczną w stosunku do masy upadłości.

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział IV Gospodarczy oddalił wniosek. Sąd zważył, że twierdzenia wnioskującego nie uzasadniają zezwolenia na złożenie do depozytu przedmiotu świadczenia, a tym samym na uwzględnienie wniosku. Zgodnie z art. 693 1 k.p.c. w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. W świetle art. 467 k.c. nie zachodzą ustawowe przesłanki złożenia wskazanego przedmiotu do depozytu sądowego w postaci braku wiedzy, kto jest wierzycielem ani też nieznanomości jego siedziby, czy ograniczenia podmiotowości prawnej wierzyciela, bezsporna jest także identyfikacja wierzyciela. Wierzyciel nie podał także innych okoliczności obciążających wierzyciela a uniemożliwiających mu spełnienie świadczenia. Okoliczności takiej nie stanowi powstały pomiędzy stronami spór w przedmiocie skuteczności umowy, albowiem wnioskujący nie wskazał, by syndyk z tej przyczyny odmawiał przyjęcia świadczenia. Brak jest również podstaw do przyjęcia, by wierzyciel odmawiał wnioskującemu pokwitowania albowiem powoływana odmowa wystawienia faktur, ponieważ dłużnik wie w jakiej wysokości i terminie ma spełnić świadczenie, zatem nie jest to warunkowane wystawieniem faktury.

Postanowienie zostało zaskarżone apelacją (mylnie nazwaną zażaleniem) przez wnioskodawcę domagającego się uwzględnienia wniosku poprzez zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego wymagalnych już czynszów oraz czynszów wymagalnych w przyszłości zgodnie z wnioskiem za przyznaniem kosztów postępowania oraz kosztów złożenia wymienionych kwot do depozytu. Wnioskodawca zarzucił naruszenie dyspozycji art. 693 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że na podstawie okoliczności przedstawionych przez wnioskodawcę nie zachodzi przyczyna uzasadniająca złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego.

W odpowiedzi na apelację uczestnik wniósł o jej oddalenie za przyznaniem kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jest uzasadniona, co prowadzi do wydania orzeczenia reformatoryjnego.

Stosownie do dyspozycji art. 466 k.c. pokwitowanie stanowi dowód wykonania świadczenia. Pokwitowanie to oświadczenie woli wierzyciela lub upoważnionej przez niego osoby, wydane do rąk dłużnika, zawierające poświadczenie, że dłużnik świadczenie spełnił oraz wskazujące dług, na poczet którego świadczenie zostało spełnione. Również orzecznictwo przyjmuje, że z treści pokwitowania wynikać winno potwierdzenie spełnienia świadczenia przez dłużnika oraz wskazanie długu, na poczet którego świadczenie to zostało spełnione (wyrok SN z dnia 20 listopada 2007 r., II PK 81/2007). Wskazuje się, że treść pokwitowania, by mogła przynieść oczekiwany skutek, nie może być zbyt ogólna czy też abstrakcyjna. W treści pokwitowania znaleźć się winno potwierdzenie faktu spełnienia świadczenia

w całości lub w określonej części, oznaczenie osoby wierzyciela i dłużnika, wskazanie tytułu zadłużenia, określenie daty i miejsca przyjęcia świadczenia (A.Rzetecka-Gil komentarz do art. 462 k.c.). Znajdujący się na k. 37 akt sprawy dokument prywatny nie może być potraktowany jako pokwitowanie w rozumieniu art. 462 k.c. w zw. z art. 466 k.c. Wierzyciel bowiem w tym wypadku kwestionuje tytuł do regulowania kolejnych świadczeń częściowych twierdząc, że umowa jest w stosunku do masy upadłości bezskuteczna. Dokument ten jest w związku z tym jedynie potwierdzeniem przyjęcia kwoty 5.000 zł, która – zgodnie z oświadczeniem syndyka – zostanie zaliczona na poczet odszkodowania bądź ewentualnie na poczet rat wynagrodzenia, o ile Sąd przesądzi, iż umowa jest skuteczna. Z samych twierdzeń tak wniosku jak i odpowiedzi na wniosek wynika, iż spełniona została przesłanka odmowy pokwitowania z art. 463 k.c. Nadto przepis art. 467 k.c. wskazuje na okoliczności, których przyczyną jest osoba wierzyciela, w których dłużnik jest uprawniony do złożenia przedmiotu do depozytu sądowego. Ustawa wskazuje na otwartą formułę, jaką jest brak możliwości spełnienia świadczenia przez dłużnika z powodu okoliczności dotyczących osoby wierzyciela. W grupie przyczyn, które uprawniają dłużnika do opisywanego zachowania, wskazać tytułem przykładu można: zwłokę wierzyciela, niewydanie pokwitowania lub dokumentu, sprzeciw jednego z wierzycieli uprawnionych do świadczenia niepodzielnego. Przepis art. 463 k.c. odnosi się tylko do sytuacji, gdy wierzyciel odmawia wydania pokwitowania, a dłużnik nie spełnił jeszcze świadczenia. W sytuacji gdy dłużnik świadczenie spełnił, a wierzyciel odmawia wydania pokwitowania, dłużnikowi pozostaje jedynie droga sądowa w dochodzeniu do pokwitowania i egzekucja (Z.Gawlik Kodeks Cywilny. Komentarz. Tom III). Wobec spełnienia przesłanki odmowy pokwitowania spełnienia konkretnego świadczenia z konkretnego tytułu, wierzyciel uprawniony był do domagania się zezwolenia na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu. Wobec zaistnienia sporu co do skuteczności zawartej umowy, spełnione zostały przesłanki do udzielenia zezwolenia na składanie do depozytu również rat wymagalnych w przyszłości, albowiem oczywistym jest, iż do momentu rozstrzygnięcia sporu co do umowy, dłużnik nie otrzyma pokwitowania. Taka ocena zaszłości pomiędzy uczestnikami dokonana przez Sąd Okręgowy znajduje odzwierciedlenie w orzeczeniu reformatoryjnym zgodnie z punktem I sentencji postanowienia z dnia 20 listopada 2013 r. Uwzględnienie zarzutów apelacyjnych wnioskodawcy odnosi również skutek w zakresie wyrzeczenia o kosztach postępowania przed Sądem I instancji, tj. w odniesieniu do punktu 3 postanowienia przy zastosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sprawy zgodnie z art. 520 § 2 k.p.c. Wniosek o przyznanie kosztów złożenia do depozytu nie został uwzględniony zgodnie z art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd orzeka bowiem o kosztach poniesionych, nie zaś o kosztach, które być może w przyszłości wnioskodawca poniesie, o ile przedmiot świadczenia zostanie faktycznie złożony do depozytu sądowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c., o kosztach orzekając stosownie do art. 520 § 2 k.p.c.

S.Ref. SSR S. K.-K.